

chladservis
Odborník na DOMÁCI SPOTŘEBIČE

LIEBHERR

ZÁRUKA
2+3 roky
ZDARMA

SLEVA
10%
S KÓDEM
LIEBHERR10

KŘENOVÁ 19, BRNO | 543 235 156 | CHLADSERVIS.CZ

středa 4. října 2023 / č. 184

mojemetra @ f denikmetro

metra

Nový vzhled vyjde na 3,5 miliardy korun

Správa železnic **plánuje kompletní modernizaci** nádražní budovy, kolejiště, nástupišť i veškerých systémů na nádraží **v Tišnově** na Brněnsku. Hotová by měla být **v roce 2026**.

IB-MET

EKOLOGICKÁ LIKVIDACE VOZIDEL

přijedeme, naložíme, zaplatíme, odhlásíme

608 333 308, 731 566 786 • www.ib-met.cz

BRNO

Nová čtvrť Pod Hády. První etapa projektu nabídne celkem 167 bytů v osmi domech, do kterých se noví majitelé nastěhují už na konci roku 2025. Počítá se také se 186 parkovacími místy.

3x TRIKAYA

Pod Hády roste zcela nová čtvrť. Vznikne zde více než tisíc bytů

Obyvatelé budou moci v místě nového bydliště využívat obchody, sportoviště, dětská hřiště nebo novou školku.

Slavnostním poklepáním na základní kámen začala 13. září výstavba čtvrti Pod Hády v brněnské městské části Maloměřice a Obrány. Celková investice přesáhne čtyři miliardy korun.

První etapa projektu nabídne celkem 167 bytů v osmi domech, do kterých se noví majitelé nastěhují už na konci roku 2025, počítá se i se 186 parkovacími místy. Čtvrť Pod Hády, ve které v několika etapách vznikne během přibližně šesti let přes tisíc bytů v bytových domech i viladomech, postupně doplní nabídka obchodů a služeb, sportoviště, hřiště či nová školka.

„Projekt byl záměrně navržen tak, aby se minimalizovala potřeba automobilové dopravy na povrchu, díky čemuž nová čtvrť nabídne klid-

né a bezpečné prostředí s množstvím zelených ploch a pěšími uličkami. Pohodlí obyvatel zajistí prostorné podzemní garáže s dostatkem parkovacích míst pro celou čtvrť,“ říká výkonný ředitel a předseda představenstva developerské společnosti Tri kaya Dalibor Lamka.

Projekt, jenž se staví v místě brownfieldu po nikdy nezprovozněné továrně Ergon, která tu postupně chátrala od přelomu 80. a 90. let minulého století, klade důraz na zelená řešení. Z původní zástavby přebírá část recyklovatelných materiálů a díky využití moderních technologií umožní udržitelný provoz čtvrti a úsporné hospodaření s vodou. Střechy staveb pokryje zelená a fotovoltaické panely. Obytná čtvrť se navíc nachází v lokalitě, pro kterou je charakteristické propojení města a přírody. Kousek to budou mít místní do Růženi na lomu a přírodní rezervace Hádecká planinka.

Architekti z ateliéru Kuba & Pilař, držitelé ocenění Architekti roku 2022 za svůj mimořádný přínos architekту-

ře, přistupovali v rámci urbanistické koncepce nové čtvrti Pod Hády tak, aby rozložení jednotlivých budov umožnilo propojení s okolními krajinnými dominantami a soužití přírodního a urbánního světa.

„Zahrada vám umožňuje kontakt s nebem, sluncem, větrem, půdou. Není přitom

nutné ze zeleně dělat velký cirkus. Když se to přepálí a každý koutek je naplněn nějakou zábavou a aktivitou, vytrácí se klid, který je pro mě osobně nejzásadnější záměr, který chceme do místa vnést,“ dodává Ferdinand Lefler z ateliéru Flera, který stojí za krajinářskou úpravou nové čtvrti. **RADEK BABIČKA**

Děti, pojdte hledat oříškovou planetu

Žily byly dvě veverky – Nino a Lilli. Každá z nich byla ochotná udělat cokoli, aby se dostala k lískovým oříškům. Dokonce se i vydat do vesmíru! To je klíčová zápleтка nejnovějšího pořadu – Hledání oříškové planety 3D – pro všechny malé kosmoplavce, který má českou premiéru v brněnském digitáriu.

Neohrožený veverčák Nino miluje dvě věci: celý den škádlit svou sestru a nenasytně pojídat lískové oříšky. Ty zbožňuje natolik, až se mu o nich v noci i zdá. Jeho mladší sestra Lilli sice vypadá na první pohled rozzumněji, ve skutečnosti je to ale ještě větší lumpík. A ano, stejně jako Nino i ona dnem i nocí prahne po křupavých lískových oříšcích. Paradoxem je, že pozemské slasti nakonec oba sourozence dovedou až do nadpozemských výšin. Vypráví se totiž hledat planetu

s těmi nejlepšími lískovými oříšky ve vesmíru.

Průvodcem na jejich nečekané a zpočátku vesele zmatečné cestě jim bude Leon. Sova, která ve dne spí a v noci bdí. Ale není to jen tak ledajaká sova, je to astronomická sova. Každou noc se totiž dívá na nebe svým dalekohledem. Není divu, že se k němu Nino a Lilli brzo přidají.

Hledání zaslíbené oříškové planety ovšem snadné nebude. Jak se ukáže, některé planety jsou horké, jiné studené,

plynné, větrné, ledové anebo pokryté lávou. Neobyčejné – a přesto skutečné – světy. Podaří se jim nakonec nalézt dokonalou planetu s těmi nejlepšími lískáči?

Animovaný příběh Hledání oříškové planety je určený dětem od 5 let. Základem jsou vizuální hříčky inspirované loutkovým divadlem, všechny astronomické pojmy byly přizpůsobeny malým kosmo-

plavcům. Pořad získal cenu ředitele Hvězdárny a planetária Brno na mezinárodní přehlídce Full dome Festival Brno 2023.

Tak co? Vydáte se s Nino, Lilli a Leonem objevovat vesmír a v něm ty nejlepší lískové oříšky? Odstartovat můžete na www.hvezdarna.cz. A pozor! V představení je v 3D, tedy stereoskopické verzi!

Hvězdárna
a planetarium
Brno

HLEDÁ SE OŘÍŠKOVÁ PLANETA

Program a vstupenky
www.hvezdarna.cz

Hvězdárna a planetarium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

ŠOTODAYS. PRVNÍ ROČNÍK

Barevná jízda městem

Stovky lidí se předposlední zářijovou sobotou sešly na brněnském výstavišti a prohlížely si 11 autobusů z deseti dopravních podniků v Česku. V poledne se s nimi příznivci vydali na Barevnou jízdu městem a poté odpoledne na okružní Barevnou linku. Sdružení dopravních podniků ČR (SDP ČR) pro fanoušky přichystalo první ročník akce s názvem Šotodays 2023. „Cílem bylo udělat jednu akci pro všechny fanoušky MHD, kterým se říká šotouši,“ řekla mluvčí SDP ČR a iniciátorka akce Linda Hailichová. Jelikož přejet stovky kilometrů s městským autobusem není jen tak, vyjela například posádka z Karlových Varů již v pátek v deset hodin dopoledne, aby do večera zvládla dorazit. Nejele totiž po dálnici. Řidiči přivezli také autobusy z Prahy, Plzně, Českých Budějovic, Pardubic, Olomouce, Ostravy, Opavy a Zlína. K vidění byl i domácí vůz z Brna. Lidé viděli vozidla různých typů značek Iveco, SOR a Solaris a také jednu Karosu ještě z 90. let, která slouží v Pardubicích k výcviku řidičů.

Propojení dopravních podniků napříč celou republikou slavilo úspěch, návštěvníci byli nadšeni. Hitem byl ostravský doubledecker

Nejvíce lidí mířilo do ostravského dvoupatrového autobusu od Scanie. „Když se lidé podívají dovnitř, uvidí odlišnosti, každý dopravní podnik totiž má interiér v něčem jiný,“ řekla Hailichová. Posádka z Karlových Varů dovezla v krabicích i knihy a brožury s tematikou MHD. Podle generálního ředitele Dopravního podniku města Brna Miloše Havránka byli s kolegy k nápadu zpočátku skeptičtí. „Ale je to ta nejlepší reklama pro MHD,“ řekl při zahájení akce. Někteří z ředitelů dopravních podniků se přijeli do Brna podívat i osobně. „Ve většině dopravních podniků jsou lidé, kteří v něm vyrostli nebo dělali v oboru v jiné firmě. Lidé, kteří jsou dopravou jednou zasaženi, se k ní obvykle nějak vrací,“ řekl dopravní ředitel brněnského podniku Jan Seitl, který je nadšený „dopravák“ od dětství a příležitostně řídí historickou tramvaj. Na akci byl v roli jednoho z organizátorů. „Je super, že přijelo tolik autobusů. Vidíte na lidech, kteří přišli, že z toho mají radost a z toho mám radost já. Je to výborné,“ řekl Seitl. Podle Hailichové pořádá každý dopravní podnik dny otevřených dveří, nostalgické jízdy a v každém městě jsou příznivci MHD. „Díky podpoře ze strany ředitelů se nám podařilo podniky propojit a udělat jednu akci pro všechny,“ dodala Hailichová. Pro registrované se ještě večer uskutečnila afterparty ve vozovně v Pisárkách, kterou provázel herec a milovník starých autobusů Václav Kopta.

FOTO, TEXT: ČTK

Obchvat vede přibližně kilometr od Čebína.

Čebínu se uleví díky obchvatu

Stavební práce budou pokračovat do konce roku.

V květnu loňského roku zahájili silničáři výstavbu obchvatu Čebína. Důvodem realizace stavby byla především neustále se zvyšující intenzita provozu. Obcí projíždí zhruba sedmnáct tisíc aut denně v jednom směru. Přímou středem dvoutisícového Čebína totiž vede hlavní silniční tah z Vysočiny na Brno. Nová silnice odkloní dopravu mimo obec.

„Stavba probíhá časově dle plánu. Právě v těchto dnech zahajujeme provoz na převážné části trasy nového obchvatu v délce necelých čtyř kilometrů. Pracujeme na přeložkách silnic, na křížení s dalšími komunikacemi na trase, dodělávají se mosty a protihlukové stěny,“ říká ředitel Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje Roman Hanák.

Na objezd se při cestě ze směru od Tišnova najede za Hradčany a vyjede přibližně pět set metrů nad Čebí-

nem. Kdo pojedede nyní do Čebína, bude nově sjíždět u budovy zemědělského družstva.

Stavební práce pak budou pokračovat zejména v místech napojení na původní silnici II/385 na obou koncích stavby a na dalších stavebních objektech, které z důvodu dosavadního vedení provozu nebylo možné provádět. „Konkrétně půjde o napojení silnice II/385 ze směru Čebína na realizovaný obchvat, napojení místní komunikace v Hradčanech nebo rušení provizorních komunikací na začátku a konci stavby. Dokončení těchto zbývajících částí stavby se plánuje do konce letošního roku, což je i termín pro úplné zprovoznění obchvatu,“ doplňuje Hanák. Obchvat Čebína je jednou z největších krajských silničních staveb, její celková cena přesahuje 450 milionů korun.

Zatímco obyvatelé Čebína se mohou radovat, pro řidiče o nijak významnou změnu nepůjde. Obchvat vedlejší Kuřimi, před kterou se každý den tvoří dlouhé kolony, je totiž stále v nedohlednu. **RADEK BABIČKA**

Obchvat se napojí na původní silnici u Hradčan.

2x RADEK BABIČKA

Zábavní vědecký park VIDA! jde na podzim vstříc novinkám a nabídne i několik tradičních akcí. Od působivé výstavy odhalující fungování lidského mozku, přes nové školní programy a dílny s pokusy, které se zaměřují na podzimní zeleninu a ovoce.

Každý víkend se můžete těšit na dílničky s pokusy pro rodiče s dětmi. V říjnu a listopadu použijeme pro pokusy sezónní ovoce a zeleninu. „Proměňte jablka ve zdroj elektrické energie. Pomocí obyčejného zeli si určíte pH a zjistíte, proč při krájení cibule brečíte. Vyzkoušíte, co se stane, když se potká rozkrojená brambora se solí nebo jódem,“ pozvala na dílny jejich autorka Daniela Marková.

V pátek 6. října se VIDA! svým bohatým programem zapojí do Noci vědců. Brány VIDA! se otevrou v 18 hodin a celý program je zdarma po předchozí rezervaci. Přijďte si užít hravé exponáty a doprovodný program na téma Tajemství. „V představení s pokusy Potápěč odhalíte, jak pohyb pod vodou nebo voda samotná ovlivňuje naše smysly. Zjistíte, co má Schrödinger proti kočkám, nebo jak si vyrobíte neviditelný inkoust,“ popisuje program Tereza Muzikářová, garantka Noci vědců ve VIDA! Magický večer v science centru bez dětí, s originálními drinky, hudbou a jedinečným programem pro dospělé. To je VIDA! After Dark na téma

Magic, který se uskuteční v úterý 31. října od 19 hodin. „Místy si budete připadat jako v kouzelnické škole, naučíte létat čajový sáček, nebo poznáte zvyklosti spojené se svátkem mrtvých po celém světě. Samozřejmě je vítaná účast v maskách a kostýmech,“ láká na netradiční večer jeho garant Tomáš Gabrhelík. Vstupenky na VIDA! After Dark: Magic koupíte online za 120 Kč.

Více na www.vida.cz

VĚDECKÁ SKLIZEŇ

VIDA!

VÍKENDOVÉ DÍLNY S POKUSY PRO RODINY S DĚTMI OD 4 LET

Objevte vědu plnou vitamínů!

Přeměňte jablko ve zdroj elektrické energie.

Proč při krájení cibule brečíte?

Získejte přírodní barvivo

a vyrobte si ovocnou sopku.

PODZIMNÍ VÍKENDY VE VIDA!

www.vida.cz

Multifunkční aréna by se měla otevřít do tří let

Finance na stavbu haly Brno získalo z několika zdrojů.

Po čtyřech a půl letech příprav začala 18. září poklepem základního kamene výstavba multifunkční haly Arena Brno u brněnského výstaviště. Hala za čtyři a půl miliardy korun s kapacitou až 13 300 návštěvníků nikdo nechce provozovat, otvřít by se měla začátkem léta roku 2026, tedy pár měsíců před komunálními volbami.

„To, o čem se v Brně po mnoho let jen diskutovalo, získalo jasné obrysy v únoru 2019, kdy jsme se rozhodli postavit novou, moderní a skutečně multifunkční halu v západní části areálu výstaviště poblíž pavilonu Z. Rozhodující byla poloha poblíž centra města, možnost nekomplikovaného vypořádání vlastnických vztahů k pozemkům a jako klíčová se ukázala dobrá dopravní obslužnost, kterou ještě posilujeme,“ pronesla při slavnostní akci brněnská primátorka Markéta Vaňková. Ředitelství silnic a dálnic spolu s městem rozšiřuje velký městský okruh v úseku Bauerova. Dopravní podnik města Brna pokračuje ve stavbě vratné tramvajové smyčky v uzlu Lipová a v přípravě lanovky, která spojí lokalitu arény s bohunickým kempem, kde jsou další parkovací

Poklepání na základní kámen výstavby multifunkční haly Arena Brno proběhlo 18. září.

Z. KOLAŘÍK

kapacity. „Je dobře, že Brno uvažuje ve velkém měřítku. Multifunkční halu město využije pro sportovní i kulturní akce. Hala bude propojená se zázemím brněnského výstaviště a já věřím, že citelně rozšíří možnosti Brna a přiláká sem návštěvníky, kteří dnes musejí za sportem nebo kulturou zamířit jinam,“ řekl při slavnostním zahájení stavby premiér Petra Fiala.

Vedení města ve dvou výběrových řízeních marně hledalo někoho, kdo by měl zájem novou arénu provozovat. Do prvního se přihlásila pouze hokejová Kometa, která však nesplnila podmínky. Do druhého výběrového řízení už se žádný zájemce nepřihlásil. Podle původních podmínek měl komerční subjekt získat

právo na provozování haly na patnáct let a měl by na starost organizaci všech akcí. Město by pak inkasovalo nájem, případně i část z tržeb, a z těchto peněz umořovalo úvěry. Provoz haly si kvůli nezájmu komerčních provozovatelů nakonec minimálně v prvních letech vezme na starost městská společnost Arena Brno. V případě ztrátového provozu tak bude hala i nadále dotována nepřímo z městského rozpočtu.

Finance na stavbu získalo město z několika zdrojů. Národní sportovní agentura přispěje částkou 300 milionů korun, Jihomoravský kraj dá 200 milionů, úvěr od České spořitelny pokrývá částku 1,95 miliardy korun, zbytek doplatí město Brno ze svého

rozpočtu. „Dnes je černý den pro Brno. Koalice zahajuje stavbu černé díry na peníze – předražené multifunkční haly na výstavišti, kterou nikdo svéprávný nepotřebuje a nechce provozovat. Nejenže stavba vysaje (a už teď vysává) peníze z městského rozpočtu, které jsou potřeba na řadu důležitějších a strategičtějších projektů, ale po dostavení bude generovat další ztráty. Na její stavbu si město bere půjčku, která jenom na úrocích spolkně 1,7 miliardy,“ čertilo se v den poklepání na základní kámen opoziční uskupení Zelené Brno na svém facebookovém profilu.

Téměř dvoumiliardový úvěr s předpokládaným splacením po dobu pětadvaceti let schválili brněnští zastupi-

telé letos v červnu. Skutečnost, že si město bere tak velký úvěr ve chvíli, kdy o provoz haly nejeví zájem žádný komerční subjekt, už dříve kritizovali i opoziční Piráti. „Z dokumentace vyplývá, že pro získání úvěru bude muset město dát do zástavy svoji společnost Arena Brno. Pokud někdy v budoucnu dojde k neschopnosti splácet, případně Arena Brno zcela České spořitelně. Můžeme tak bez nadsázky hovořit o nejrizikovější brněnské stavbě století, kdy veškerá rizika a hrozby nakonec zaplatí z daní všichni Brňáci,“ kritizoval schválení úvěru předseda klubu Pirátů Marek Lahoda.

Novou městskou společnost Arena Brno tak čeká výzva v podobě získání atraktivních kulturních a dalších akcí, které halu pravidelně zaplní. Hokejovou Kometu, která bude v aréně hrát svá utkání, zase honba za atraktivnějšími výkony a lepšími výsledky než v posledních letech. Časy, kdy Rondo s kapacitou 7700 diváků bylo vyprodané na každý zápas a zájem o vstupenky dalece přesahoval možnosti arény, jsou totiž už nějakou dobu minulostí. Třeba v loňské sezoně chodilo na hokej v Brně v průměru něco málo přes šest tisíc fanoušků.

RADEK BABIČKA
dopisy@metro.cz

Takto vypadá nová městská hala na vizualizaci.

Nový projekt CREATIC představili zástupci Masarykovy univerzity.

2x MUNI

Vyléčí vzácná onemocnění?

Na Masarykově univerzitě vznikne speciální centrum CREATIC.

Na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity byl zahájen unikátní mezinárodní projekt zaměřený na onemocnění, na něž v současné době žádné medicínské řešení neexistuje. Zabývat se bude nejen výzkumem, ale i vývojem a dokonce i výrobou léků.

Jedním z dětských pacientů, kterému již pomohla protinádorová vakcína vyrobená v laboratořích Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, je Daniel z Ostravy, jehož onemocnění se začalo poprvé projevovat ve čtrnácti měsících. „Nejdříve to vypadalo jako viróza, jenomže stav syna se velmi rychle zhoršoval. Danielovi byla diagnostikována rakovina. Po dvou blocích chemoterapie se ukázalo, že pro jeho typ nádoru mozku neexistuje žádné řešení, vyčerpaly se všechny dostupné možnosti léčby,“ vysvětluje paní Lydie, maminka Daniela. Rodičům tak byla nabídnuta poslední možnost: Zúčastnit se klinické studie,

v rámci které byl léčen protinádorovou vakcínou na bázi dendritických buněk. Chlapcovo tělo zareagovalo na léčbu velmi pozitivně. Dnes je mu devět let a žije bez známek onemocnění. Díky vědeckému centru CREATIC by v budoucnu mohlo podobných případů přibývat.

Centrum vznikne přestavbou jednoho z pavilonů v bohunickém kampusu. Jeho zprovoznění přijde na jednu miliardu korun a otvírat by se mělo asi za dva roky. „Ve své původní profesi lékaře jsem se mnohokrát setkal se situací, kdy už nebylo možné pacientovi pomoci, a věřte, že jsou to silné okamžiky i pro ošetřujícího lékaře. Teď jsme však díky Lékařské fakultě a jejímu projektu CREATIC zažehli pomyslné světlo naděje aspoň pro některé z nich,“ těší rektora Masarykovy univerzity Martina Bareše.

V České republice trpí některým ze zhruba sedmi tisíc popsaných vzácných onemocnění přes půl milionu lidí. Řada pacientů zároveň na svou diagnózu teprve čeká. Počet nově diagnostikovaných vzácných onemocnění se neustále rozrůstá, a právě proto na půdě brněnské Lékařské fakulty vzniká špičkové

V čele projektu CREATIC stojí přednostka Farmakologického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity Regina Demlová.

vé vědecké centrum, jehož úkolem bude zkoumat a vyrábět léčiva pro moderní terapie vybraných vzácných onemocnění. „Univerzity by měly být i řešitelem celospolečenských problémů a v případě vzácných onemocnění se domnívám, že výzkum, vývoj a výroba léčiv na akademické půdě budou v budoucnosti nezbytným doplňkem k činnosti farmaceutického

průmyslu, pro který není kapacitně a ani ekonomicky možné vyvíjet všechna léčiva pro rychle narůstající počet velmi vzácných onemocnění,“ předpokládá děkan fakulty Martin Repko.

V čele projektu CREATIC stojí přednostka Farmakologického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity Regina Demlová. Tým jejich kolegů z laboratoří v posled-

ních letech věnoval velké úsilí vývoji somatobuněčných léků pro dvojici diagnóz, na které běžně dostupná chemická léčiva nezabírají. Jedná se třeba o nemoc motýlích křídel a vzácná nádorová onemocnění postihující zejména dětské pacienty. Farmakologové pro tyto pacienty již vyvinuli dva léčivé přípravky ze skupiny moderních terapií. Prvním z nich je protinádorová vakcína využívaná pro dětské onkologické pacienty. „Tato vakcína funguje na principu aktivace vlastního imunitního systému pacienta. V jeho těle rozpozná nádorové buňky a cíleně je ničí,“ vysvětluje Demlová. Tímto typem terapie bylo v rámci klinické studie doposud léčeno více než čtyřicet pacientů. Řadě z nich terapie výrazně pomohla. Druhý léčivý přípravek pomáhá při hojení ran u pacientů s onemocněním motýlích křídel. „Oba typy přípravků umožňují velmi přesně a cíleně léčit právě vzácná onemocnění a je možno je vyrábět v malém rozsahu pro omezený počet pacientů,“ dodává Demlová.

RADEK BABIČKA
dopisy@metro.cz

Pro všechny
bohyně

KRÁSNÝ PODZIM
V OLYMPII

Olympia
BRNO